

Et transiui ad contemplandū eterna (7 ecce) q̄si in euidē
ti 7 in primo. vidi (q̄ nō erat) .i. q̄ sua dignitas nulla erat
7 suū eē etiā nō eē erat: q̄z foca? erat eius q̄ nō e. f. dyaboli.
Grego. cū eterna retributio cogitat p̄ns gloria q̄ sic nulla
cognoscit. Idē p̄temuntē tp̄alia. cū p̄siderat eterna. bo-
nū ē 7 trāsire. Luc. ij. trāscaim? vsq; betbleē rē. Eccl. xiiij.
Trāsire ad me oēs q̄ p̄cipiscitis me 7 a generationib? me
is implemini: vel sic (trāsui) supple modicus t̄pis. f. vsq; ad
nouissima ei? (7 ecce nō erat) .i. ita p̄ua erat vita ei? q̄ nec
reputari deberet. Iaco. iij. q̄ ē vita n̄ra. vapor ad modicū
parēs 7 deinceps exterminabit. Eccl. x. Dis potentatus
vita breuis. Job. xi. Bau. ypocrite ad instar puncti (quesi
ui eū) .i. impium .i. ad memoriā reduci (7 nō ē inuētus lo-
cus ei?) .i. vestigiū aliq̄d (vel locus ei?) .i. possessiones p̄.
eq̄ciant de habitationib? suis (vel locus) .i. delectatio vel
corpus vel vtilitas qua vtilis est alijs.

39

Custodi innocentia et vide equitate quo-
niam sunt relique homini pacifico.

Custodi innocentia h̄ itez horat ad bonū 7 becē intē-
tio p̄phete monere ad bonū: 7 allicere p̄missione eternoz
bonoz 7 reuocare a malo p̄ cōminationē maloz. vnde de
b̄ijs interscalariter h̄ agit. q. p̄ totum primo de vno postea
de alio loquens vnder hic dicit (custodi innocentia) amo-
re eternoz p̄mior (7 vide equitatem) dei qua malos con-
demnabit: vt sic fugias mala. vel sic (custodi innocentia)
ad deū (7 vide equitatem) ad. primū vt. f. non facias alijs
qd̄ tibi non vis fieri: 7 ideo custodi innocentia rē. (qm̄ sūt
relique homini pacifico) .i. qm̄ deus reliquit eas. f. inno-
centiam 7 eq̄tatem (homini) q. in testamento pacis. vnde
Eccl. xliij. Statuit ei testamentū pacis Job. xiiij. Paces
relūquo vobis pacem meā do vobis. In pace autem con-
currūt h̄ duo innocentia qua nulli nocemus 7 equitas q̄
cunctis vt equū ē subueniamus vel sic (qm̄ sunt relique ho-
mini pacifico) id ē ideo sunt illa p̄dicta faciēda quoniam
deus reseruat homini pacifico qui innocentiam custodit 7
eq̄tate facit. reseruat dico reliq̄as paradysi cōiuiū eternū
vñ Job. xiiij. Beat? ero si fuerint relique semini meo. vñ
sic (relique) sunt p̄solutiones quas de cōsūio suo celesti
migit dñs qm̄q; ad corda eoz q̄ expectant in porta v3 i tri-
bulationibus p̄ quas optet intrare regnū celoz (custodi)
ergo (innocentia) vt nullū malū inferas (7 vide equitate)
vt omnibus bona facias. qd̄ ē esse pacificū (qm̄ sunt relique
homini pacifico) tali dā exemplū de paupibus qui rixan-
tur 7 p̄cutiunt se cum scutellis suis qm̄ venit elemosynari?
nihil dat eis: s̄ eis q̄ sedent ad portā expectāt in pace dat
reliquias. i. consolationes q̄bus gustatis multū accendūt
7 desiderāt vt possint intrare ad mensam: vñ venter ille
reliquit p̄ter hoc dicit alibi in p̄. in reliquijs tuis p̄para-
bis vultū eoz. i. voluntatē 7 desiderū. ita ē de bonis. mali
aut nō habebūt p̄tem in reliquijs illis. vnde sequitur.

40

Iniusti autem disperibunt simul relique
impiorum interibunt.

Iniusti aut disperibunt .i. diuersis penis peribūt. de q̄.
rū diuersitate Eccl. xxxix. ignis grādo fames 7 mors om-
nia h̄ ad vindictā creata sunt bestiaz dētes 7 scorpij 7 ser-
pentes 7 rumpba vindicans in exterminū impios. h̄ p̄nt
multa genera penaz intelligi. licet diuersitas sit in penis.
tamē peribūt (simul) vnde Esa. xliij. Congregabunt i cō-
gregationibus vni? fascis in lacū 7 claudēt ibi in carcere (et
relique impioz) .i. bona tp̄alia q̄ reliquerūt (interibūt) qz
nō h̄z enētus sordida p̄da bonos. dicunt aut tp̄alia relique
impioz: qz vel int nolint relinquēt ea. vñ Job. xxvij. diues
cū dormierit nihil secū afferet. p̄. 7 relinquēt alienis diuiti
as suas (vel relique impioz) sunt filij eozū q̄ (interibūt) qz
plurēq; p̄tingit qz tales prauū exitū h̄nt vñ Sap. iij. Adul-
terine plantationes nō dabūt rādices altas. vñ sic p̄ctari
p̄grue p̄t (iniusti disperibūt) vt expositum est 7 cum eis (si
mul relique impioz) interibunt.

41

Salus autem iustorum a domino: et pro-
tector eorum in tempore tribulationis.

Salus autē) Jam multoties dicit de bonis q̄ h̄nt boni. h̄

itez dicit de eisdem post penas maloz affligatis. 7 ne ali-
quis sibi bona illa ascribat ondit ea eē a dño 7 enumerat
ea. p̄mijē. grē ifusio de quo dicit (sal? aut iustoz ē a dño)
salus dñ infusio grē qz morbū peccati expellit vñ dicit apo-
stol? .i. ad Cor. xv. Gra dei sum id qd̄ sum. q. d. gra dei re-
duxit me ad vitā 7 h̄ (salus iustoz ē a dño) Acc. iij. nō est
i aliq̄ alio salus Heb. v. factus ē oibus obtemperatib? sibi
causa salutis. in cui? rei figurā dixerūt ad Joseph Benef.
xlvij. salus n̄ra in manu tua ē. Secundū ē. p̄ctio in tribu-
latiōe. vñ addit (7 p̄tector eoz) supple ē dñs (in tpe tribu-
lationis) interioris. f. tentationis. Eccl. ij. Fili accedens
ad seruitutē dei sta in iusticia 7 p̄para animā tuā ad tenta-
tionē. f. Cor. x. fidelis ē deus qui non patiet vos tētari su-
pra id qd̄ potestis: s̄ faciet cū tentatione etiā p̄uentū. Ter-
ciū est auxilium domini in bene operando. vnde dicit.

42

Et adiuuabit eos dominus 7 liberabit eos
et eruet eos a peccatoribus: 7 saluabit eos
quia sperauerunt in eo.

Et adiuuabit eos do. .i. iustos ad bñ operādū. Quartū
ē libertatis donatio a seruitute prane p̄suetudinīs. vñ dī-
cit (7 liberabit eos) a praua p̄suetudine Job. viij. Qui fa-
cit peccatū seruus ē peccati. Quintū ē liberatio a p̄secuto-
rib? vñ sequit (7 eruet eos a peccatorib?) p̄. Erue me de
manu filioz alienoz. f. p̄ctoz q̄ sunt filij nō dei: s̄ dyaboli
Sextū ē vite eteene adeptio. vñ sequitur (7 saluabit eos)
P̄b. iij. Saluatore expectam? dñm n̄m iesum xpm̄ rē. i
fine subiūgit meritū iustoz dices (qz sperauerūt i eo) vñ
supra in hoc p̄. dicit spera in eo 7 ipse faciet. Roma. v. spes
non confundit: 7 alibi mirifica misericordias tuas qui sal-
uos facis sperantes in te.

Psalmus XXXVII Ps. xxxvii
Domine ne in furore tuo arguas me:
neq; in ira tua corripas me.

Titulus. ps. David in rememoratōe. Supius p̄menda-
uit p̄pheta multiplicē statū bonoz 7 repobauit statū ma-
loz h̄ aut agit de penitētia p̄ qua acquirē status bonoz
7 status maloz vitā. sibi cauere docuit ne peccet? cuz dī-
xit noli emulari rē. h̄ docet nos penitere si peccauerimus
Eccl. xxi. Fili peccasti nō adūcias itez. Ecce p̄mū s̄ et de
p̄stinis dep̄care deū. Ecce scdm̄ 7 ē iste p̄. tercius eoz qui
penitētiales dicunt. s̄ qz p̄nia v3 fieri in dolore i timore in
amore: id bñ intitulat p̄. iste de remozatiōe. vñ is ē sensus
p̄. iste attribuit dauid. i. penitēti. qui. p̄. habitus ē i reme-
moratiōe: qz p̄nia de qua h̄ agit fit in rememoratōe p̄ctō-
rū q̄ generat in corde dolore. Itē i rememoratōe p̄miorū
q̄ accēdit amore. Intētio ē monere ad penitentiā. Mod?
q̄tuor sunt pres. Primo capat misericordiam. penas p̄ q̄s pa-
tis sūmatm p̄stringēs. Secdo ponit narrationē i q̄ enūerat
miserias ibi (putruerūt) Tercio qz inter tot mala sperauit
in dño affirmat se audiendū a dño cū cōmemoratōe emē-
dationis ibi (qm̄ i te dñe sp̄aui) Quarto ponit letā p̄clusi-
onē de salute vt certa sit spes imitantib? sicut ē in oib? p̄.
penitētia lib? ibi (ne derelinquas me) Penitens ē. s̄ petit
a se remoueri qd̄ maxie timet. f. dānationem eternā dices
dñe de? cui seruire volo (ne i furore tuo arguas me) id est
in eterna damnatiōe qua p̄dēnās impios furiosus appa-
rebit. Esa. xxx. Ecce nomē dñi veniet de longinq; ardes fu-
roz eius. Secdo petit a se remoneri penā purgatoz dices.
(neq; in ira tua corripas me) licet. n. argui i furore et cor-
ripi i ira grauiā sunt tñ p̄mū graui? ē q̄ scdm̄ sic licz eterna
dānatio 7 purgatoz purgatio vtrūq; que sic. tñ damnatō
eterna i infinitū grauior ē. vñ dicit b. Aug? . ille ignis sic se
bz ad nostrā ignē. sicut se bz veritas ad picturā 7 loquit b̄
igne purgatoz: 7 sic se bz ignis purgatoz ad n̄m sicut se
bz ignis purgatoz ad ignē gebene id ē timet nō solum p̄.
mū s̄ scdm̄ vñ dicit (neq; i ira t. eoz. me.) Deb. x. horredus
incidē in manus dei viuētis. Notandū ē aut qz cū petit se
non corripī i ira 7 nō argui in furore non recusat corripī in
misericordia 7 argui in mansuetudine hoc ē in presenti fla-
gellari. Riere. x. Corripe me domine verūamen in iudicō
et non in furore. in iudicō. f. presentis afflictionis que est

Psalmus

onus etc.) hoc aut. Quarto coquerit de diuturnitate peccati dicēs (putruerūt et corrupte sunt cicatrices mee). i. peccata q̄ cicatrices vocat: q̄ sicut ex vulnere remanet cicatrix sic ex peccato macula nisi deleat̄ p̄ penam **Luc. x.** Plagis impositis. i. peccatis abierunt. iste ergo plage sue cicatrices nō s̄m impositae sunt s̄ p̄ diuturnitate putruerūt et corrupte sunt: et ideo fetent. Unde **Hiere. viij.** Nunquid resina nō est in gallaad aut medicus nō est ibi. quare ergo nō est obducta cicatrix filie populi mei. aliquid etiam obducunt cicatrices exterius: et nō sanant vulnera interius: et tunc putrescunt et corrumpunt. sic est de peccato q̄ factum est exterius intermissis: et t̄m voluntas interius reducit. nō sanatur: s̄ putrescit. p̄pter hoc docet **Esa. j.** Sanare vulnera dicens. Lauamini mūdī estote auferte malum cogitationū vestrarū. quiescite agere puerse: a corde em̄ incipiēda est curatio alioquin nō sanant vulnera licet cicatrix obducatur: (putruerūt) hoc respicit peccata carnalia. **Un̄ Joelis. j.** Computruerūt iumenta in stercore suo. vbi dicit **Breg.** Iumenta in stercore suo computrescere est carnales homines in fetore luxurie vitam finire **Hiere. xij.** Abijt ad eufratē et ecce computruerunt lumbare ita vt nulli vsui aptum eēt eufratē interpretat̄ vbertas et signat diuitias lumbare signat p̄tinctiam: s̄ in vberibus diuitijs computrescit et perit castitas **Hiere. v.** Saturavi eos et mechati sunt **Hiere. xxxij.** Possederūt et non obedierunt voci tue dñe: ubi dicit **Ho.** q̄ nihil est medium inter possessionem et inobedientiam (corrupte sunt) hoc respicit peccata sp̄alia. vñ **Naum. ij.** Reddet dñs supbiam israel q̄ vastatores dissipauerunt eos et pagines eorum corruerunt (putruerunt) dico (et corrupte sunt a facie insipientie mee). i. p̄pter insipientiam meā: q̄. nō sentiebam amaritudinem peccati et dolorem vulnerum meorum: q̄ si sapiens fuissē et saporal sem amaritudinem peccatorum nō ita dimississem vulnera putrescere. s̄ medico ostēdissem et medicinā recepissē. **Amb.** Periculosissime egrotat q̄ se egrotare ignorat. **Esa. i. v.** Propterea populus meus captiuus ducit̄ est: q̄ nō habuit sciām **Baruc. ij.** Quis nō habuerunt sapiam perierunt p̄pter suam insipientiam in **Cañ. Deut.** Sens absq̄ consilio et sine prudētia vtinam sapient et intelligerent et nouissima viderent. sapient amaritudinem p̄teritorum peccatorum intelligerēt vanitatem p̄sentium rerum nouissima viderent q̄tum ad necessitatem futurorum. s̄. quō respondebunt in iudicio et accipiet̄ p̄ meritis siue bonū siue malum. Quinto coquerit de damno qd̄ facit peccatū dicēs.

Miser factus sum et curuatus sum vsq̄ in finem: tota die contristatus ingrediebar.

Miser factus sum misericordia et beatitudo cōtraria sunt. beatus aut dī cui omnia optata succedunt. vñ miser est q̄ frustra desiderijs suis. Miser ergo fit homo p̄ peccatū. q̄ illi pene obligatus est in qua omne desiderium frustrabit̄ vel q̄ postq̄ homo computruit in peccato dyabolus iam nō ministrat ei facultatem peccandi licet peccare desideret. vñ **1. Sec. ij.** Sequet̄ amatores suos et nō apphendet eos et q̄ ret eos et nō inueniet: et q̄ sic faciat miserum peccatū dī **Pro uer. xv.** Miseros facit populos peccatū. miserum ergo facit peccatū. q̄ eterne miserie obligat peccatorem: s̄ pauci reputant vñ nō aduertunt hanc miseriam **Apoca. ij.** Dicis quia diues sum et nullius indigeo et nescis q̄ miser es et misera bilis etc. **Sextum** de quo coquerit est incuruatio sue mentis ad terrena: vñ dicit (et curuatus sum) ad terrena. **Ps.** Oculos suos statuerūt declinare in terram de his duobus infra in ps̄. obscurent̄ oculi eorum ne videant. hic pōt notari miseria: q̄ nō il tantū appetit̄ in terra quantum visus et vultus eorum semp incurua. i. rōnem: et hoc nō parum t̄pis: sed vsq̄ in finem: vsq̄ ad finem vite mee: et vere vsq̄ in finem (qm̄ tota die contristatus ingrediebar) viam q̄ tēdit ad mortē. i. vellem nollem quotidie appropinquabā mortī **Job. vij.** Dies mei velotius transierūt q̄ a terente tela succidit̄ et cōsumpti sunt absq̄ vlla spe. **Ps.** Dñs custodiat introitum tuū: et hoc est. **Septimum** malū qd̄ facit peccatū: q̄ etiaz abbreviat vitam peccatoris. s̄m q̄ dī in ps̄. **Uiri sanguinum et dolosi nō dimidabūt dies suos.** Octa-

uum est illusio. vnde dicit.

Quis lumbi mei impleti sunt illusionibus et nō est sanitas in carne mea.

Quis lumbi mei impleti sunt illusionibus i. delectationibus carnalibus q̄ nō vocande sunt delectationes: s̄ potius illusiones p̄pter duas causas. Primo q̄ statim post velle homo nō peccasse: vñ dixit p̄bs. nō em̄ tanto penitere. s̄ dixit q̄ quedam mulier magnum p̄ciuz petebat ab eo: vt consentiret ei. **Secundo** q̄ p̄ momentaneā delectationē eter. nō incēdio obligat peccator. talis nō pōt penis illudi. vñ **Breg.** Momentaneū est qd̄ delectat eternū est qd̄ cruciat. **Et idem Breg.** Quid insanus q̄ p̄ momentanea delectatione eternis se mancipare supplicijs: intelligit̄ hoc tam de lumbis mentis q̄ de lumbis carnis **Luc. xij.** Sint lumbi vñ p̄incti etc. ubi require. Nonum est q̄ corpus debilitat̄ p̄ peccatū. vnde dicit (et nō est sanitas in carne mea). **J. ad Cor. vj.** Qui fornicat in corpus suū peccat **Pro uer. v.** Ne des alienis honorem tuū et annos tuos crudeli. s̄ dyabolo ne forte impleant̄ extranei viribus tuis: et labores tui sint in domo aliena: et gemas in nouissimis q̄m consumpseris carnes et corpus tuū (vel nō est sanitas in carne mea) q̄ ex seipsa infirmitatez habet **Matth. xxvj.** Spiritus quidem p̄mptus est caro aut̄ infirma. **Decimū** est. q̄ bō labore multū sustinet in peccato. vñ dicit.

Afflictus sum et humiliatus sum nimis: rugiebam a gemitu cordis mei.

Afflictus sum s̄ labore **Hiere. ix.** Ut inique agerent labauerūt. **Undecimū** q̄ viles sunt boies p̄ peccatum vnde addit (et humiliatus sum nimis) q̄ factus sum seruus peccati dyaboli **Job. viij.** Qui facit peccatū seruus est peccati **Hiere. ij.** Quis illis facta es nimis iterans vias tuas **Duodecimū** est q̄ homo nō fatiat̄ peccatū. vñ addit (rugiebam) i. peccare querebam: sicut leo rugies ar. que. qucm̄ de. s̄ hoc nō fice faciebam exterius (sed a gemitu cordis mei) q̄si rugitus exterior p̄cedebat a desiderio et dolore interiori **Matth. xv.** De corde exeunt cogitationes male. homicidia: adulteria: fornicationes etc. s̄ hoc dñe nō poteram abscondere a te cui omnia nuda sunt et aperta. et hoc est qd̄ sequit̄.

Bñe ante te omne desiderium meū: et gemitus meus a te nō est absconditus.

Bñe ante te i. tibi manifestū est et patens (et gemitus meus a te nō est absconditus) sed aptus. **Ps.** Scrutans corda et renes deus. **Tercidēcimū** malū q̄ facit peccatum est qd̄ aufert pacem cordis. vñ sequit̄.

Cor meum conturbatū est: dereliquit me virtus mea: et lumen oculorum meorum et ipsum non est mecum.

Cor meum conturbatum est in me et bñ dicit (in me) q̄ q̄q̄ boni viri conturbant̄ in exterioribus: s̄ q̄m in se reuertunt̄ pacificant̄: s̄ mali etiam in seipsis conturbant̄. Unde **Esa. lvij.** Impij quasi mare feruens qd̄ quiescere non pōt et redūdāt fluctus eius in p̄culationē et lutū. et nō est pax impijs dicit dñs. **Quartūdecimū** est q̄ debilem et impotentē reddit boiem. **Un̄** addit (dereliquit me virtus mea) que p̄sistit in bonis gratuitis et naturalibus. s̄ p̄ peccatū spoliat̄ homo gratuitis et vulnerat̄ in naturalibus. sicut dī **Luc. x.** Homo quidā descēdebat ab birlin in hiericho et incidit in latrones qui etiam dispoliauerunt eum: et plagis impositis abierūt semiuuo relicto **Tren. j.** Abierunt absq̄ fortitudine ante facie subsequētis: **Quintūdecimū** est. q̄ execat mentē boies. vñ sequit̄ (et lumen oculorum meorum) supple reliquit me (et ipm̄) lumen (non est meū) lumen oculorum x̄ps est q̄ est lumen de lumine **Job. j.** Erat lux vera q̄ il. o. bo. ve. in hunc mundū. et h̄ lumen reliquit boiem p̄pter peccatū eiusdē boies. vñ bō cec̄ fit. **Ps.** Succidit ignis et nō viderūt solem: vel sic pōt cōstrui in hac clausula nō sit nisi vñ: et vel si duo sunt. alterū supfluat: vt dicat̄ (et ipm̄). i. verū lumen oculorum meorum. nō est mecum: et nō mutat̄ sensus et sic habemus in h̄ versu q̄ pec-

Quare delectationes carnis potius dicentur de sūt illusiones.

8

9

10

os suū) hic notat & ostendit patientia eius Esa. liij. Quasi agnus coram tondente se obmutescet & non aperuit os suū. in futuro autē & loquetur & vindicabit se. qz ipse patiens redditor: Eccli. v. Esa. xliij. Dñs sicut fortis egredietur sicut vir pliator: suscitabit celum & vociferabitur & clamabit super inimicos suos & fortabitur tacui semper filii: patiens fui: sicut parturientis loquar &c. & nota qz sunt plures cause quare nō audit hō videlicet.

8 Cause mltē qre hō nō audit

1. Quia surdus est Esa. xliij. Surdi audite & cœci intuemini.

2. Quia dormit Eccli. xxij. Cum dormiēte loquitur qui narrat stulto sapiam.

3. Quia distat infra qui elongant se a te peribunt. Item laboranti clamans.

4. Quia obturat aures. Ps. Sicut aspidis surde & obturant & aures suas.

5. Quia dissimulat. j. Reg. x. Ille dissimulabat se audire.

6. Quia mortuus est Sap. xij. Non erubescit loqui cum eo qui sine anima est.

7. Quia contemnit Prouer. xij. Qui illusor est nō audit cum arguitur ydolum est. Ps. Aures habet & nō audient.

8. Quia positus est in loco silentij. j. Reg. ij. Impij in tenebris p̄cescunt. Positus est in tumultu Esa. xvij. Tumultus turbatur sicut sonitus aquarum.

9. Quia positus est in loco obtruso Job. vij. Nunquid mare sum ego aut cœtus: qz circumdedisti me carcere.

10. Quia prudens est qz nō audit p̄melias Job. xxxij. Clamorem exactoris nō audit.

16

11. Quoniam in te domine speravi: tu exaudies me domine deus meus.

12. Quia in te dñe speravi Tercia ps in qua affirmat se eē exaudiendū. Continuatio bec mala paciēter sustinui. s̄ tu dñe deus meus nō es oblitus mei: s̄ exaudies me in tribulatione clamantem. & hoc (qm̄ in te dñe speravi) Ps. Ad dñm cum tribu. cla. & exaud. me. Dicere. xvij. Spes mea tu in die afflictōis mee (in te) nō in boie Dicere. xvij. Maledictus homo qui confidit in boie: & vere (speravi) cuius hoc fuit iudicium.

17

13. Quia dixi nequū supgaudeant mihi inimici mei: & dum commouent pedes mei super me magna locuti sunt.

14. Quia dixi. i. petij a te (nequū). i. aliquū (supgaudeat mihi). i. valde gaudeant sup me (inimici mei) demones: vel mali boies: & unde gaudeat inimici. Solo. Eccli. xvij. Si p̄stes aie tue p̄cupiscētias eius dabit in te gaudium inimicis tuis Eccli. vij. Dēs morimur & in gaudij volumus venire. Glo. inimicorū. q. d. memorare nouissima tua: & in eternū nō peccabis: vt dī Eccli. vij. Et nō immerito petij (et). i. qz (dum commouent pedes mei). i. dum affectus tū tubant & a deo remoti ad p̄ctū intēdunt (sup me magna locuti sunt) insultādo & deridēdo Tren. iij. Superuerūt super me os suū oēs inimici tui: vere me exaudies (qm̄ in te speravi) vt ostēsum est. Et erant.

18

15. Quoniam ego in flagella paratus sum: & dolor meus in conspectu meo semp.

16. Quia ego in flagella paratus sum). i. qm̄ paratus suz qm̄ libet p̄niam facere: & nō fice. s̄ ex vero corde & p̄rito. Un addit (& dolor meus). i. dolor meus p̄ meo p̄ctō habitus: (in p̄spectu meo semp). i. respicio semp oculo intellectus p̄ctū: nō ad delectandū s̄ ad tolendū: & sic (dolor) sumit hic p̄ causa doloris. s. p̄ p̄ctō: s̄ tñ notat qz debet recoli ad tolendū sic exaudiuē dñs dauid. ij. Reg. vl. qm̄ dixit. Ego sum qui peccaui. Ego sum qui inique egi. ecce qz ex dolore cordis p̄stibat p̄ctū: & postea ostēdit se paratū in flagella dicēs. vertat obsecro manus tua cōtra me. Et notant hic tres p̄tes p̄nie. s. satisfactio cū dicit (& flagella paratus sum) p̄nitio cum dicit (dolor meus &c) p̄fessio in hoc qd sequit.

19

17. Quoniam iniquitatem meam annuncio: & cogitabo p̄ peccato meo.

18. Annuncio in cōfessione: & qz p̄fessio debet esse p̄nie.

ditata: subiungit (& cogitabo p̄ peccato meo) ne. s. aliqd remaneat incōtritum vel nō dictum in confessione Esaie xxxvij. Recogitabo tibi omnes annos meos in amantidine anime mee. sic ergo cōstruc (qm̄ in flagella paratus sum & dolor me. in conspectu &c) qm̄ iniquitatē meā an. & co. p̄ pec. meo. repete. tu exaudies me. qz tales p̄nias agētes exaudit dñs. Ps. Sacrificium deo spūs contribu. &c.

19. Prouer. xxvij. Qui abscondit scelera sua nō diriget. qui autē confessus fuerit & reliquerit ea. misericordiam consequet. vel possunt ita legi isti quatuor versus vt ea que in bis di cunt cause sint eius qd p̄misit (factus suz sicut homo nō audiens: & nō habens in ore suo redargutiones) & h̄ (qm̄ &c) q. d. sustinui nec redamaui. p̄pter ista que sequunt. et est prima rō expectatio p̄mij. qd est ipse deus. vnde dicit. (qm̄ in te dñe speravi). i. speravi qz te haberem in p̄mij.

20. Ps. Quia tu es dñe spes mea. Secōda ratio est. qz eos qui talia patiunt exaudit dñs in petitionibus suis: Unde sequit (tu exaudies me dñe deus meus) vt supra expositū est. Tercia est ne inimici gaudeant de impatientia sua. vñ sequit (qz dixi nequū supgaudeant mihi inimici mei). s. si impatiens fuero. Ps. Qui tribulant me exultabūt si motus fuero. Quarta est ne patiat eorum irrationem. vñ addit (& dum commouent pedes mei sup me magna locuti sunt) Ps. Dixerunt euge euge viderunt oculi nostri. Itē neqz irrideant me inimici mei. Quinta est. qz scit se maiora meruisse. vñ dicit (qm̄ ego in flagella paratus sum). i. bene merui flagellari Prouer. xij. Parata sunt derisōib⁹ iudicia & mallei p̄cutientes stultorū corporibus. Ecce grauiā flagella. Sexta ratio est memoria peccatorū. Unde sequit (& dolor meus in conspectu meo semp) Septima ratio quare nō remurmurat reclamā est. qz habet os alij officio mancipatum. s. confessioni peccatorū. vnde subiungit (qm̄ iniquitatem meam annuncio) Job. vij. Non parcam ori meo loquar in tribulatione spūs mei. Octaua est qz etiam cor est alio studio occupatum. s. ad cogitandum de peccatis. vnde dicit (& cogitabo p̄ peccato meo) nō p̄petrando s̄ delendo. Hic possunt fieri duo distinctiones vna ibi (dum commouent pedes mei) qz dicunt pedes boni & pedes mali & vtrobiqz multipliciter.

21. Ad lram Luce. x. Maria sedebat secus pedes dñi audiebat verbum illius.

22. Dei stabilitas supra: caligo sub pedibus eius Esa. vlti. Terra scabellū pedum eius.

23. Xpi humanitas Job. ix. Vidit duos angelo synum ad caput & vnum ad pedes p̄ caput intelligit diuinitas. p̄ pedes humanitas.

24. Xpi pauperes Luce. vij. Zachymis cepit rigare pedes & capillis. i. tpalibus erigebat.

25. Infirmi in ecclesia. j. Cor. xij. Si dixerit pes qz nō sum manus nō sum de corpore nō ideo nō est de corpore.

26. Martyres. Ps. Et intingat pes tuus in sanguine Deuter. xxvij. Intingat in oleo pedem tuum ferrum & es calciamentum eius.

27. Apostoli Esa. liij. Dipulchri sup montes pedes annunciantis & p̄dicantis pacem Eph. vj. Calcate pedes in preparatione euangelij pacis.

28. Predicatores Apocalip. x. Posuit pedem suum dextrū sup mare.

29. Virtutes Eccli. xxvij. Sublimiū colla. p̄p̄ia virtute calcavi. Ps. Omnia subiecasti sub pedibus eius.

30. Affectiones Job. xxxij. Lauabam pedes meos butiro.

31. Merita sanctorum Rom. vl. Dñs conteret satban sub pedibus nostris.

32. Desideria Ezech. j. Pedes eorū pedes recti. Ps. Stantes erāt pedes nostri.

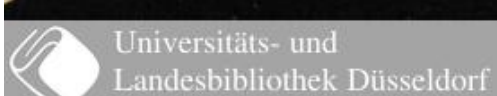
33. Finales sancti. Ps. Qui p̄fecit pedes meos tanqz ceruorum Abac. ij. Qui posuit pedes meos tanqz ceruorum

34. Ultima regna Dan. ij. Pedū ps ferrea pars fictilis.

35. Sustentatores pauperum Job. xxx. Oculis sui ceco: et pes claudo.

36. Finis vite. j. Reg. ij. Pedes seruorum suorum seruabit infra. Laqueum parauerunt pedibus meis Gen. iij. Tu

Multi p̄ces pedes boni.

Psalmus

insidiaberis calcaneo eius.

Pedes mali.

Imortalitas Apoc. xx. Steterunt sup pedes suos Pedes vō mali.

Mala voluntas Tren. j. Sordes eius in pedibus eius Pronitas ad malum Prouer. j. Pedes eorum ad malum currūt supra. Veloces pedes eorum ad effundendū sanguinem.

Supbia supra. Non veniat mihi pes supbie.

Spes casta Prouer. xxv. Dens putridus et pes lapsus qui sperat sup infideli.

Licentia voluptatis Math. xxij. Ligatis manibus et pedibus. i. licentia peccandi ablata.

Hypocrisis. ij. Reg. ix. Miphiboseth claudus erat vitro qz pede miphiboseth interpretat decore ignominie vitro qz pede. i. scientia et virtute.

Mors iniqui Job. xvij. Tenebit planta eius laqueo. Inconstantia animi Esai. xxij. Ducent eam longe pedes sui ad peregrinandum.

Consensus suggestiois Baruc. v. Exierunt a te pedibus ducti ab inimicis. Item ibi. qm ego in flagella paratus sum. facienda est alia distinctio fm primam expositionem: qz paratus debz esse homo ad flagella. ppter multas causas. videlicet.

R Substine da sūt flagella. ppter multas causas

Propter magnitudinem pñij. j. Cor. ix. Illi quidez vt corruptibilem coronam accipiant. nos aut in corruptam. ij. Cor. iij. Id est qz in pñenti est momentaneū et leue tribulationis nostre supra modum in sublimitatem eternuz glorie pōdus operabit in nobis Rom. viij. Non sunt cōdigne passionis huius tps ad su. glo. que. zc.

Quia p illa scit se eternam penam euadere. Cū Greg. Sancti temporalē penam lucrum purant. qz p hanc eternam euadere non ignorant Abac. iij. Ingrediat putredo in ossibus meis. et subter me scateat vt requiescam in die tribulationis zc.

Quia videt se meruisse illa. Unde Michae vlti. Fram dñi portabo. quia peccavi ei Hier. x. Nec firmitas mea portabo illam.

Quia necesse est vt patiat illa: qz aut homo punit in pñenti: aut deus punit in futuro: vel etiam in pñiti: vnde debet facere de necessitate virtutem Hier. xlij. Ecce quisbus nō erat iudicium vt biberent calicem: bibentes biberunt: et tu quasi innocens relinqueris.

Quia p hoc discipulus xpi esse. pbat. vnde Math. xvj Qui vult venire post me abneget semetipm et tollat crucem suā et sequat me. Bern. Totus debet esse in disciplina discipulus xpi vt hūiliter ad timorē erudiat ad sciām exerceat ad patientiā coronez ad gloriā.

Quia quāto homo pñior est ad flagella toleranda: tantō deus pñior est ad miserendū. ij. Reg. vlt. Ego sum qui peccavi: ego inique egi: vertat obsecro. manus tua cōtra me: et tunc qñ dixi hic dñs misertus est eius et ipsius ppli.

Quia sunt signa ad habendum eternam beatitudinem Heb. xij. Flagellat omnem filium quem recipit. ibi dicit Aug. Si exceptus es a numero flagellorum: exceptus es a numero filiorum.

20

Inimici aut mei viuūt et cōfirmati sūt sup me: et multiplicati sunt qz oderūt me inique

Inimici aut mei Penitens iste demonstratio nō vñt supius est cōmendat partem suam hic aut infirmat partem aduersariorum captans benignitatem a psona eoz Et primo ostendit eorum falsam beatitudinem. Continuatio. Illi ita mihi fecerūt: et ego ita me habui patienter et penitentiam feci (Inimici aut mei). i. mali et mundani homines (viuūt). i. fruunt temporalibus Jacobi. iij. Que est vita vestra vapor ad modicum parens: et deinceps ex terminabit Job. xij. Quare impij viuunt sublimati sunt cōfortati: diuitijs hanc vitam nō habebat Paulus qui dicit. j. Cor. xv. Quotidie morior ppter vestram gloriā fratres. Secōdo ostendit eorum vanam securitatem: vnde addit (et confirmati sunt) in malo suo. secure peccantes. Eccl. viij. Quia nō pferit cito ptra malos sentētia: absqz vilo timore filij boim pperat mala Job. xij. Dom? eoz

secure sunt et pccate et non est virga dei sup illos. Tercio ostendit eorum maliciam qua iustos opprimūt: vñ addit (sup me). q. d. ex sua pspertate et securitate opprimebat me Sap. ij. Opprimamus iustum pauperem Abac. j. quare taces pculante impio iustiorē se. facies boīs qñ pilces maris. Quartum est qz multi sunt: vñ dicit (s multiplicati sunt) Eccl. j. Stultorum infinitus est numerus. Postea ostendit modū quō psequantur eum. i. corde: ore: ope cordis psecutio notat cum dicit (qui oderūt me) non pfecto odio de quo in ps. Perfecto odio oderam illos (s mi. que). i. ex sola malicia et nō aliqua causa urgente. Ps. Re spice inimicos meos qm multiplicati sūt et odio miqz oderunt me Job. xv. Oderūt me gratis. Et qz sic inique oderunt. pbatio.

Qui retribuūt mala pro bonis detrahebant mihi: quoniam sequebar bonitatem.

Qui retribuunt mala p bonis detrahebant mihi mala p malis retribuēt si causam haberēt et odirent: s qz retribuūt mala p bonis: ideo manifestum est qz ex pura malicia et iniquo odio hoc faciunt. psecutio ois qz ex pura malicia retribuūt zc. psecutio ois: ubi (detrahebant mihi) retribuere bona p malis lex dei est et pcedit ex charitate retribuere bona p bonis lex mentis est: et hoc pcedit ex equitate retribuere mala p malis: lex carnis est: et hoc pcedit ex iniquitate retribuere mala p bonis: lex dyaboli est et pcedit ex pueritate. de prima Math. v. Diligite inimicos vros bñfacite his qui oderūt vos: de secda Prouer. viij. Ego diligentes me diligo. de tertia Rom. xij. Nulli mali malum p malo reddentes. de quarta Hier. xij. Numquid reddidit p bono malū: qz foderūt foueam anie mee. et hoc faciunt ppter detractores: vñ bene dicit (detrahebāt mihi). i. de bono meo aliquid traherāt et extraherāt. quantū poterāt illud occultis moribus obfuscatēs Prouer. xij. Qui detrahit alicui rei ipse est in futurum obligat. Ps. Detrahentes secreto. primo suo hinc psequerāt Rom. j. Detractores deo odibiles. hec aut oia faciebāt nō ex alia causa nisi (qm sequebar bonitatem). i. qz volebam fieri bonus Prouer. xij. Detestant stulti eos qui fugiūt mala. et xij. Ambulans recto itinere et timēs deum despiciat ab eo qui infamī gradū via.

21

Ne derelinquas me domine deus meus ne discesseris a me.

Quarta ps vbi exultans de salute qua expectat salutis actorem rogat vt cum ad salutem pducatur et petit Primo gratiam cōseruantem cum dicit (ne derelinquas me zc.) Secdo gratiam pmouentem cum dicit (intēde in adiutorium) Tercio gratiam psummantē cum dicit (dñe deus salutis mee) dicit ergo (ne derelinquas me) in tribulatione Ps. Cum ipso sum in tribulatione (dñe) que timeo (de) quem colo (meus) que diligo Deut. iij. Deus misericors dñs deus tus est. non dimittet te Eccl. xij. Dñe pater et dñator vite mee: ne derelinquas me in cogitatu illorum: et si ad modicum videaris me derelinquere. fm qd dicitur Esa. liij. Ad pñctū in modico dereliqui te tñ oīno (ne discesseris a me) aliqñ enim derelinquit mater puerum vt videat si stare et incedere possit sed tamen nō discedit ab eo sed iuxta eum est vt si forte titubare ceperit. apponat manum ne cadat. sic dñs in tribulatione et tentatione facit. Unde Esa. cum dixisset ad punctum in modico reliqui te et in miserationibus magnis congregabo te. et post addit. misericordia aut mea. nō recedet a te: et sedus pacis mee nō mouebit. et in ps. Visitabo in virga iniquitates eorum et in verberibus peccata eorum. misericordiam aut meam non dispdam ab eo: neqz nocebo ei in virtute mea. q. d. licet modo videar nocere: sed tñ non noceo in veritate sed psum. sic medicus non nocet ego licet vnat: vel in aliquo ledat eum. sic ergo petijt gratiam cōseruantem. postea aut petijt gratiam pmouentem dicens.

Retribue re mala p bonis: bona p malis mala p malis: bona pro bonis que leges sunt

22

Intende in adiutorium meū domine: deus salutis mee.

Intende. i. intende adiuua me vt pficiam. Idem infra

23

Deus in adiutorium meum intende. Et notandum quod istud versiculum dicit ecclesia in principio omnium horarum quod versiculum iste valet contra omnes tentationes. et cum incipimus orare dyabolus incipit tentare. unde cum oramus. docemur a domino abscondere nos ne dyabolus possit adire. Mattheus. vi. Tu autem cum oraueris intra in cubiculum tuum et clauso ostio. ne scilicet dyabolus intret. ora patrem tuum: et ut dominus intendat: non sua merita: sed domini beneficia allegat dicens. (domine deus salutis mee). quod spero et audacius peto hoc a te. quod mihi maiora fecisti: quod me proprio sanguine redemisti: quod notat cum dicit (domine) qui. scilicet me in seruum emisisti. Item quia me de nihilo creasti: quod notat cum dicit (deus) scilicet qui me creasti. Item quod a te maius expecto. scilicet eternam saluationem: unde addit (salutis mee). scilicet actor dator et promissor et memorans. promissum tacite requirit soluendum. unde hic petit gratiam consummantem quam expectat ab eo qui dedit consuetudinem et promouentem puenientem et subsequentem. Psalms. iij. Saluatorem expectamus dominum nostrum iesum christum qui reformabit corpus humilitatis nostre con figuratum corpori claritatis sue ad quam nos perducatur salutis auctor. Iesus christus Amen.

Ps. xxxviii.

Psalmus XXXVIII

Domi custodiam vias meas: ut non delinquam in lingua mea.

Titulus in finem canticum dauid p yditum In precedenti ps. loquebat penitens afflicus multis mundi miseris. In hoc autem ps. p mittit se transire omnia mundana: quod in mundo non est nisi labor et afflictio spiritus: et ideo cogit hic mundus homines transire ab ipso. sicut dicit Gregorius. Cum tot calamitates ingeminat. dum tot aduersitatibus pulsatur mundus iste: quid aliud quam ne diligat clamat. et ideo intulit ps. Iste p yditum quod interpretatur transiens: et est sensus tituli talis. Canticum. i. tractatus iste qui dicitur (canticum) quia in eo agit de eterna beatitudine ad quam iocundum est transire dirigens nos (in finem) est vel attribuit dauid. i. cuiuslibet fidei (canticum) dico (factum p yditum). i. de transiente mundo carnem et rationem. mundum p contemptum. carnem p macerationem. rationem p contemplationem. Intentio est monere ut sine offensiculo possimus transire. offensiculum autem quo sepius offendit est lingua unde monet refrinare linguam. Modus tripartitus est. ps. Primo agit de continetia lingue et petit finem suum sibi ostendi. Secundo ostendit subitum hominis transitum et casum et se deum expectare: ubi (verum tamen in imagine) Tertio petit sibi deum adesse et peccata dimitti: ut spero sine peccato exire: ubi (exaudi orationem meam) Iste ergo transiens dicit primo se vitare vicinias offensiculum. scilicet vicium lingue: unde dicit (dixi) in corde. id est firmiter proposui (custodiam) ut custodire (vias meas) que multe sunt. scilicet cogitationes locutiones operationes: De quibus dicitur. vij. Bonas facite vias vestras et studia vestra. et ideo custodias. (ut non delinquam in lingua mea) quod nisi sollicito custodiat homo vias suas. cito labit in lingua. An petebat ps. Pone domine custodiam ori meo et ostium circumstantie labijs meis. Eccl. xxiij. Quis dabit ori meo custodiam: et sup labia mea signaculum certum ut non cadam ab ipsis: lingua mea pdat me: vel ita bene (custodia vias meas ut non delinquam in lingua mea) quod est perfectio: Unde Jacobi. iij. Si quis in verbo non offendit hic perfectus est vir. Eccl. xxiij. Beatus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo. Notandum est autem quod multipliciter dicitur via hominis custodiri: et multipliciter dicitur delinquere homo in lingua: debemus enim custodire vias nostras.

Etiam nra multipliciter custodire debemus.

Primo pauerando ne scilicet eas relinquamus p pigritiam. Secundo. Posuit dominus boiem in paradiso voluptatis ut operaretur et custodiret illud. scilicet opus suum.

Secundo circumspiciendo ne aberremus p ignorantiam. Prouer. xxiij. Est via que videtur homini recta. nouissima autem eius ducunt ad mortem.

Tercio eas sub pede tenendo ne eas amittamus p superbiam. Ps. Neque ambulauit in magnis: neque in mirabilibus

sup me. Prouer. x. Qui ambulat simpliciter ambulat confidenter: ad huiusmodi custodiam monet Aggeus. j. Donite corda vestra sup vias vestras: seminastis multum et inulistis parum: supbi enim in quandoque multum seminastis: quoniam bona opera faciunt: sed parum inferunt. i. intus ferunt: quod totum exterius vnto exponunt.

Quarto directe ambulando ne declinemus ad dexteram vel ad sinistram. Nume. xxi. Non declinabimus in agros et vineas: non bibemus aquas ex puteis via regia gradie mur etc.

Quinto excludendo hostis versuciam. Ps. In via bac qua ambulabam absconderunt supbi laqueum mihi (ut non delinquam in lingua)

En lingua delinquit multis modis videlicet.

Detrahendo. Prouer. xxiij. Qui detrahit alicui rei in futurum se obligat. Sap. j. Detractione parate lingue.

Adulando. Ps. Doli sunt sermones eius sup oleum etc.

Detractione. Sap. j. Os quod mentis occidit aiam.

Veritati contradicendo. Esai. l. Dominus deus aperuit mihi aurem. Ego autem non contradico. Aug. in libro de natura boni. Multi studio contradicendi amiserunt sensum.

Peruerse iurando. Eccl. xxiij. Tur multum iurans replebitur iniquitate et non discedet a domo illius plaga.

Verbum domini indignis proponendo. Math. vij. Nolite sanctum dare canibus neque mittatis margaritas ante porcos.

Importune loquendo. Eccl. iij. Est tempus tacendi et tempus loquendi.

Supflua et inutilia loquendo. Eccl. xxiij. Indisciplina te loquere non assuescat os tuum: est enim in illa verbum peccati. Math. xij. De omni verbo ocioso quod locuti fuerint homines reddent rationem in die iudicii.

Falsum testimonium prohibendo. Exo. xx. Non loquaris contra proximum tuum falsum testimonium. Prouer. xx. Testis falsus non erit impunitus.

Discordias inter fratres seminando. Prouer. vj. Serpentes que odit deus: septimum detestatur anima eius: et erit merans illa septem. septimum ponit eum qui seminat inter fratres discordias.

Verbis alium decipiendo. Eccl. xxxvij. Qui sophisticate loquitur odibilis est in omni re defraudabit non est illi a domino data gratia. Et in hoc versu notant tria. videlicet delicta et ratio cum dicitur (dixi) cautela in operando: ubi (custodiam) cautela in loquendo: ubi (ut non delinquam) Postea addit et ostendit se non solum deliberasse. sed suo proposito diligentiam posuisse: vnde dicit.

Posui ori meo custodiam: cum consisteret peccator aduersum me.

Posui ori meo. q. d. non solum seruabo sed seruauit. Prouer. xxi. Qui custodit os suum et linguam suam: custodit ab angustiis animam suam. et ostendit: quod hoc fecit quando magis necessarium fuit. scilicet cum (consisteret peccator aduersum me). i. dyabolus vel malus homo insidias et puocans et paratus accusare. Ps. Considerat peccator iustum: et querit mortem. care eum: et ibidem obseruabit peccator in ista etc. Eccl. xj. Homo peccator sanguini insidias attende tibi a pestifero. fabricat enim mala ne forte inducat sup te subannationem in perpetuum. Math. xxij. Pharisei consilium inferunt ut caperent iesum in sermone: tunc ergo necesse est ponere ori custodiam ne aliquid rapiat ex ore. Prouer. xv. Sicut vrbis patens et absque murorum ambitu: ita vir qui non potest in loquendo cohibere spiritum suum: et in sequentibus probat quod posuit custodiam: custos hostis. quoniam opus est claudere ostium: et quoniam opus est aperire: et quibusdam claudit quibusdam aperit: unde hic sequitur. de vtroque. scilicet de clauditione: ubi.

Obmutui et humiliatus sum: et silui a bonis dolor meus renouatus est.

Obmutui et de apertione (locutus sum etc.) dicit ergo. (obmutui) id est penitus tacui: nolens sanctum dare canibus. scilicet peccatori consistenti aduersum me: et non feci hoc ex superbia vel ex ira: sed ex vera humilitate: unde ad

In lingua delinquit multipl.

2

3